

Gårdarna runt sjön

I över 20 år beskrev författarinnan Birgit Th Sparre sin hemtrakt kring sjön Åsunden i de romantiska skildringarna om Joachim Riddercrona och Diana Stjärnudd. Romanerna har trollbundet flera generationer läsare. Birgit växte upp på den vackra herrgården Sjöred älskad och bortskämd av sina adliga adoptivföräldrar.

Gårdarna runt sjön

Runt Åsundens långsmala sjö, kransad av höga granskogsklädda och allvarstygda kullar i väster och lövrika bygder i söder ligger gårdarna med sina traditioner, somliga från långt långt tillbaka i tiden.

1. Skottek. Vid slaget på Åsundens is 1520 ska Sten Sture d.y. blivit så svårt sårat att han senare avled. Vid Skottek står idag Sten Sture monumentet. På Skottek finns badplats, restaurang, café, camping och logi.
2. Sjö- Gunnarsbo var från början ett sanatorium. Luften i de här trakterna ansågs utomordentligt hälsosam.
3. Marbäcks Kyrka och Bredgården. Kyrkan uppfördes på 1100-talet. Sin nuvarande form fick byggnaden 1824. Här finns ett triumfkrucifix från 1400-talet. Strax norr om kyrkan syns Bredgårdens mangårdsbyggnad. Gården sammanlades under utvandringen till Amerika.
4. Bäckagården kallas den röda länga som ligger alldeles öster om vägen. Här har det tidigare drivits gästgiveri. Privatägt.
5. Källebacka Säteri. Huvudbyggnadens första våning uppfördes i slutet av 1600-talet och resterande i mitten av
8. Vegby erbjuder god service med livsmedelsbutik, stugby, camping, minigolfbana, fotbollsgolf i Sjöparken samt café vid Sämsjön.
9. Fästered är ett anrikt säteri som under många århundraden tillhört släkten Ribbing. Vid Fästeredssund låg spärrfästet Fästeredsborg, en strategisk viktig befästning. Åtradalen och Åsunden fungerade ända sedan vikingatiden som den stora huvudleden in i västgötariket söderifrån. Fästeredssund var en smal passage som alla, vän eller fiende måste igenom.
10. Högagårde (Björksund) ligger i en lummig ekpark och med magnifik utsikt över sjön. Fröken Ebba Sparre på Torpa gifte sig med ryttmästaren Nils Storckenfeldt 1891 och var under en tid ägare till Högagårde. Privatägt.

1700-talet. Fortfarande är mycket av ursprungsinredningen intakt. Källebacka är byggnadsminnesförklarad. Privatägt. Visas för förbokade grupper.

6. Gällstad - Sveriges Trikåcentrum - Här finns en gammal tradition av tillverkning av trikå. I Gällstad kan man shoppa märkeskläder hela veckan till outletpriser.
7. Attorp. De två vita byggnaderna är flyglar till en större mangårdsbyggnad som brann ner 1780. Här finns idag bland annat ett litet jordbruksmuseum och boende. Privatägt. Visas för förbokade grupper.
11. Åsundsholm byggdes på 1920-talet av Birgit Sparres mor. Högst upp undertaket, med utsikt över Åsunden fick hennes skrivande dotter sin "diktarlya". Idag finns här restaurang, café, boende, konferensmöjligheter samt golfbana.
12. Sjöred (Stjärnö) är Birgit Sparres barn-domshem. Den stilrena huvudbyggnaden tillkom i mitten av 1800-talet. Privatägt.

13. Finnekumla Gärd ligger vackert med utsikt över Sämsjön. Gården har varit i släkten Sparres ägo iflera generationer. På gården fanns tidigare hästar, mjölkkor och eget mejeri. Idag är det en KRAV-gård med en dikobesättning på ca 50 djur i den stora ladugården som uppfördes 1911 och med betesmarker, vallar, energiskog och certifierad skog. Privatägd. Finnekumla Kyrka är troligen från 1100- talet och rymmer en berömd dopfont från denna tid. På kyrkogården ligger Birgit Th Sparre begravd.
14. Hofsnäs (Lindö). Huset är efter en brand 1924 återuppbyggt i stort sett efter de gamla ritningarna. Gården som är en av de äldsta i trakten, omtalas redan år 1526. Idag finns här restaurang, café, saluhall och boende. Gammalgården bredvid huvudbyggnaden har utställning och försäljning av konsthantverk under sommartid.
15. Torpa (Heljö). Torpa Stenhus, ett av Sveriges bäst bevarade medeltidshus, byggt på 1400-talet och tillbyggt på 1500-talet. Torpa var den Stenbockska ättens stamgods. Här hämtade Gustav Vasa sin tredje hustru, Katarina Stenbock 1552. Huset ägs idag av Pehr Zethelius. Sommartid visas stenhuset med guidade turer. Här finns även hantverksbod, utställningar, café, restaurang samt boende.
16. Forsa kvarn. Från denna dammbyggnad i Åtran regleras vattenståndet i Åsunden.
17. Dannike. Kyrkan som har både torn och klockspel är från 1200-talet.
18. Hulu. Här delar sig vägen och går dels i nordlig riktning mot Ulricehamn, dels i sydostlig riktning mot Gällstad. För att komma till Rude kulle väljer man en mindre väg som går mellan dessa båda - Rudevägen.
19. Majblommegården. Majblommans lokalkommitté drev här från 1930-talet fram till 1980-talet koloniverksamhet för barn från bland annat fattiga hemförhållanden. Det blev efter det lägergård och sedan 2005 drivs det som boendeanläggning.
20. Rude kulle. Utsiktspunkt med fantastiska vyer. Sväng av på en väg som går rakt österut. Vid parkeringen är det cirka 100 m till utsiktspunkten.
21. Gärsbo kvarn är byggd 1823, renoverad 1970-85 av Tvärreds Hembygdsförening. Visning kan ordnas. Från kvarnen leder en 4 km lång strövstig till Hulahagens naturreservat.
22. Raska Minas stuga är ett fint restaurerat 1800-tals torp. Det lilla boningshuset med autentisk inredning kan beses varje dag.
23. Brunnsnäs Säteri har anor ända från 1500-talet. Nuvarande byggnader uppfördes i början av 1770-talet. Här har huserat både adel och borgare genom seklerna. Birgit Th Sparre bodde sina sista år i en av säteriets flyglar.

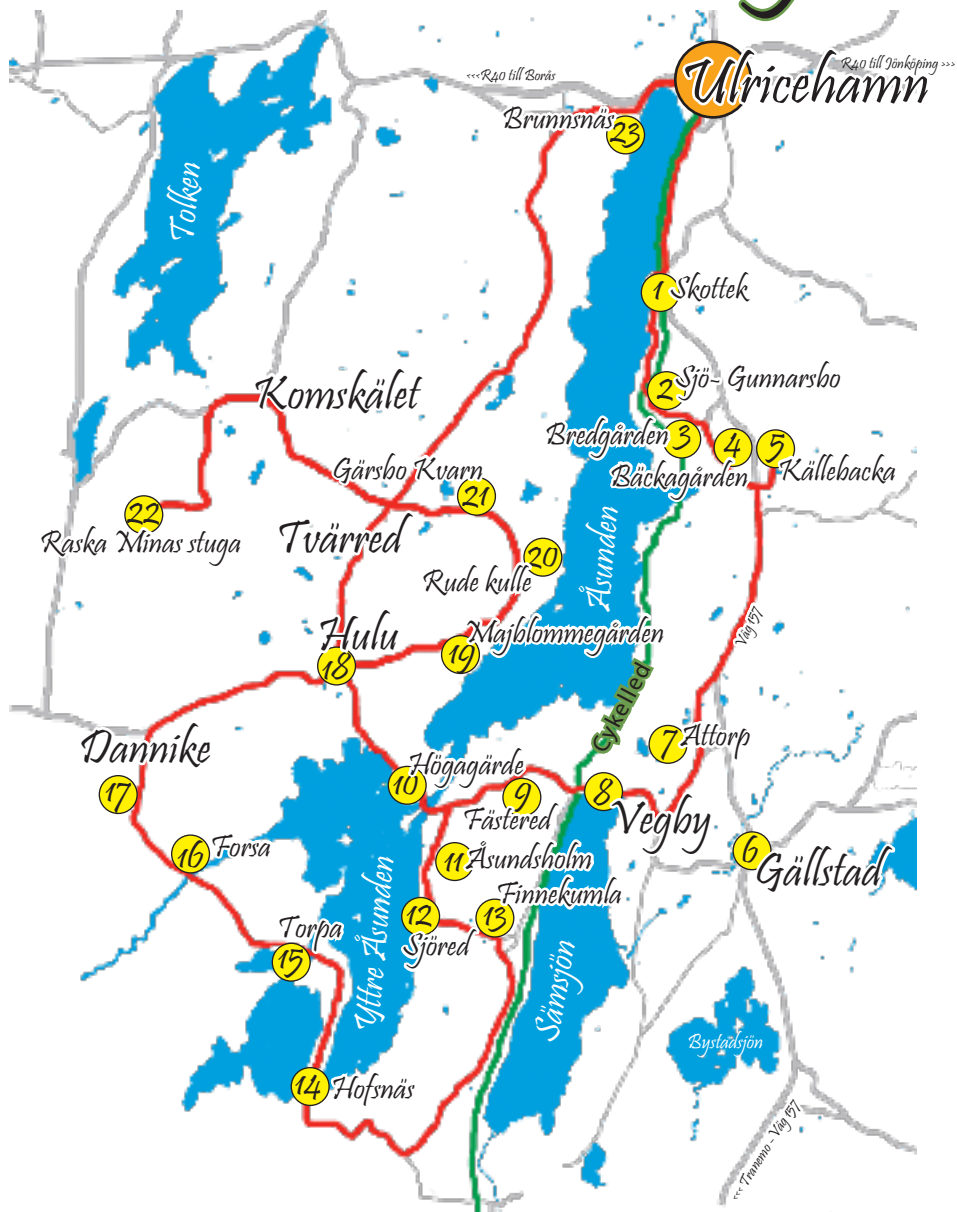
Turistbyrån

Vi ser till att du får ut det bästa av din vistelse i Ulricehamn!
 Hör av dig till oss på 0321-59 59 59, turist@nuab.eu eller besök oss på
 Järnvägstorget i centrala Ulricehamn.
www.ulricehamnsturistbyra.se

Vill ni boka en guidad busstur ring 0702-36 84 04 eller skicka mail till
info@ulricehamnsguideforening.se

VÄLKOMNA!

Gårdarna runt sjön

Denna karta är en skiss över turen Gårdarna runt sjön.